
Del 4 Mellankommunala frågor och riksintressen

Många frågor är av kommunöverskridande karaktär och behöver lösas gemensamt av flera kommuner. Det är ofta frågor som rör kommunikationer och infrastruktur. Det kan även gälla olika utvecklingsprojekt. Inom många områden finns samarbete mellan kommuner i regionen redan idag, men detta samarbete kan utvecklas ytterligare.

Sveriges befolkning och näringsliv är främst koncentrerad till de tre storstadsområdena. I dessa områden sker mycket investeringar i näringsliv och kommunikationer. Det sydöstra hörnet av Sverige, bestående av Blekinge, Småland och Öland kommer lätt i skymundan av storstadsregionerna. Eftersom Nybro kommun ligger i denna del av landet är samarbete med de andra kommunerna i området viktigt. Samarbete med Kalmar kommun är givetvis viktigt eftersom Kalmar är den närmsta större staden. Även de andra grannkommunerna Emmaboda, Högsby, Uppvidinge, Lessebo och Mönsterås är självklara som samarbetspartners. De lite större städerna och kommunerna en bit bort, till exempel Växjö och Karlskrona är viktiga samarbetspartners främst vad gäller kommunikationer och arbetsmarknad.

Regionförbundet

Regionförbundet är ett samverkansorgan för landstinget och länets tolv kommuner. Uppdraget är att pröva nya vägar för att utveckla Kalmar län inom områden som kommunikation, tillväxt, sysselsättning, kultur, turism, miljö och Östersjöfrågor. Regionförbundet tar regelbundet fram ett regionalt utvecklingsprogram för Kalmar län, RUPEN, där inriktning och mål för länets utveckling uttrycks.

Naturmiljöer

Allgunnenområdet med Alsteråns avrinningsområde utgör riksintresse för naturvården och omfattar totalt 10 200 hektar varav största delen ligger i Högsby kommun medan 3 131 hektar ligger i Nybro kommun. Området ingår, med undantag för den nordvästra delen, i Sveaskogs ekopark Hornsö som invigdes 2004. Nybrodelen av denna park berör cirka 1800 hektar skogsmark (inklusive naturreservatet Allgunnen 800 hektar) och omfattar också mark utanför riksintresset. Allgunnenområdet kännetecknas av sin höga grad av orördhet och låga befolkningstäthet. Ädellövskogar, hållmarkstallskogar och våtmarker har gett förutsättningar för en rik flora och en unik insektsfauna. Utmed Alsterån finns vidsträckta mader som omges av lövrika sumpskogar som bidrar till områdets höga naturvärde.

Att arbeta vidare med:

Samordna Nybros, Högsbys och Mönsterås kommuners arbete med att utveckla områdets naturvärden, områdets tillgänglighet och möjligheter för turism och friluftsliv samt marknadsföring av området.

Dricksvatten

Nybroåsen skulle vid full utbyggnad med bassänginfiltration, vilket förutsätter tillgång på lämpligt ytvatten för infiltrationsändamål, kunna bli av stor betydelse för Sydostregionens framtida vattenförsörjning för nuvarande cirka 250 000 människor. Då motsvarande tillgångar med dessa möjligheter saknas i sydöstra Sverige, måste Nybroåsen bedömas vara av riksintresse för vattenförsörjningen. Detta har länsstyrelsen i Kalmar län redan tidigare föreslagit Naturvårdsverket (2000-08-18), som emellertid, med nuvarande tolkning av Miljöbalken, inte ansett sig kunnat bifalla förslaget (2001-01-29).

För Kalmar kommuns vattenförsörjning finns Hagbyåns vattenskyddsområde. Kalmar kommun använder sjön Hultebräan i Nybro kommun som vattenreservoar för sin vattenförsörjning. När vattenståndet är för lågt i Hagbyån pumpas vatten ut från Hultebräan. Vatten från Hagbyån infiltreras i Nybroåsen för att öka mängden grundvatten till brunnarna i Kalmar kommun. Kalmar kommun anser att hela Hagbyån med biflöden ska utgöra vattenskyddsområde med de riktlinjer som naturvårdsverkets handbok med allmänna råd rörande vattenskyddsområde ska tillämpas och att Nybro kommun beaktar detta i samhällsplaneringen. Nybro kommun anser att Hagbyåns vattenskyddsområde ska behandlas som andra vattenskyddsområden vilket innebär att bebyggelse med mera kommer att tillåtas inom området men med de åtgärder som krävs för att undvika föroreningar till vattnet. Gårdsryds vattenskyddsområde går in i Kalmar kommun.

Vattenkvaliteten i Alsterån är en viktig mellankommunal fråga. Alsterån är en av Mönsterås kommuns vattentäkter. Vattnet i Alsterån kan i framtiden användas för infiltration för framställande av grundvatten för dricksvattenförsörjningen i regionen.

Att arbeta vidare med:

Fortsätta bevaka möjligheterna att Nybroåsen ska bli riksintresse för vattenförsörjningen.

Sjöar och vattendrag

Nybro kommun är beläget huvudsakligen inom fyra större flodområden nämligen:

- Alsterån (med Badebodaån).
- Snärjebäcken.
- Ljungbyån (med S:t Sigfridsån).
- Hagbyån (med Halltorpsån).

Vidare finns följande vattendrag i kommunen:

- Lyckebyån, med sjön Skärsjön.
- Avrinningsområden mot kustområden.

Vattendragens vattenkvalitet och nyttjandet av vattnet är en mellankommunal fråga. Denna fråga får större tyngd nu när EU:s vattendirektiv, sedan år 2000, gäller för att skydda våra vattenresurser. Vattenvårdsförbund finns för Alsterån.

Att arbeta vidare med:

I samband med arbetet enligt vattendirektivet bör vattenvårdsförbund bildas för Snärjebäcken, Ljungbyån och Hagbyån för att klara målet god vattenkvalitet.

Friluftsliv

I Nybro kommun pågår arbete med att göra i ordning två gång-, cykel- och ridleder. Vilsleden görs av föreningen Alsterbro-Bäckebo.nu i kommunens norra delar medan kommunen anlägger en led i resten av Nybro kommun till exempel på banvallen från Nybro via Orrefors till Målerås. Önskemål finns inom Nybro kommun att en ridled ska knyta ihop Målerås – Kosta – Orrefors. Mellan Målerås och Kosta finns en gammal banvall som idag går igenom det militära Kosta övnings- och skjutfält. När skjutfältet inte är avstängt för övning är området tillgängligt för allmänheten men det är inte lämpligt enligt försvarsmakten att göra en organiserad led genom skjutfältet. I Uppvidinge kommun finns redan en ridled. I framtiden kunde det vara intressant att knyta ihop olika leder till ett sammanhängande nät.

Att arbeta vidare med:

Knyta samman olika vandrings-, cykel- och ridleder till ett sammanhängande nät.

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har en gemensam nämnd för Nybro, Emmaboda och Torsås kommuner vilket gör att dessa har ett speciellt samarbete. Andra kommuner som ligger inom det naturliga pendlingsområdet (Kalmar, Uppvidinge Tingsryd och Lessebo) har Arbetsförmedlingen också ett utökat samarbete med.

Turism

Emmaboda, Nybro, Lessebo och Uppvidinge kommuner samarbetar i marknadsbolaget Glasriket AB för att utveckla destinationen Glasriket. Arbetet pågår med att ta fram en Masterplan som ett måldokument, som kan ligga till grund för fortsatt arbete. Samarbetet mellan de fyra kommunerna kommer med all säkerhet att öka med tanke på de aktiviteter som planeras att genomföras vid glasbruksorterna. Besöksantalet till Glasriket uppgår till cirka en miljon per år men Glasriket AB har som mål att öka antalet till två miljoner inom en treårsperiod. De fyra kommunerna inom Glasriket kommer tillsammans med Torsås och Tingsryd att bilda ett Leaderområde inom EUs landsbygdsprogram under perioden 2007-2013.

Utbildning

I Pukeberg finns Designhögskolan med utbildning på kandidat och magisternivå. I Pukeberg finns även Arkiv för svensk formgivning vilken är en resurs för både utbildning och näringsliv i regionen. I RUPEN 4 finns målet att Pukeberg ska vara etablerat som nationellt designcentrum före 2015.

Service

Nybro kommun har samarbete med närkommunerna om så kallad fri sökning vilket innebär att eleverna kan söka till andra gymnasieskolor än hemkommunens. Det finns önskemål från boende vid kommungränserna att även kunna söka barnomsorg i annan kommun om till exempel arbetet ligger åt det hållet.

Länsstyrelsen och regionförbundet har ett projekt för att hjälpa kommunerna ta fram service- och varuförsörjningsplaner. Genom projektet kan kommunerna lättare analysera behovet av service och varuförsörjning över kommungränserna.

Räddningstjänsten

Samarbete sker över kommungränserna mellan räddningstjänsten i Nybro kommun och räddningstjänsten i grannkommunerna.

Handel

Handelsutvecklingen är i stor förändring i regionen just nu. I Kalmar kommun byggs ett nytt handelsområde runt IKEA vilket kan påverka den redan befintliga handeln i regionen. I Lessebo kommun anläggs ett nytt handelsområde på 7000 m² i Kosta för bland annat outlet-handel. Ytterligare handelsyta kommer att planeras. Även detta handelsområde kan påverka detaljhandeln i regionen. Nybro kommun är dock positiva till båda handelsetableringarna och tror att det gynnar hela regionen på sikt.

Kommunikationer

Vägtrafiken, järnvägstrafiken och flygtrafiken är en mycket viktig fråga för alla kommuner. Målet att de lokala arbetsmarknaderna ska bli större ställer krav på mycket goda förbindelser. Nybro kommun vill gärna se ett pendeltåg Kalmar – Växjö – Karlskrona med fler stationer i till exempel Örsjö och Trekanten. För att detta ska bli möjligt måste det finnas fler mötesspår. En upprustning är även på gång av järnvägen mellan Emmaboda och Karlskrona. Järnvägen från Kalmar till Alvesta är av riksintresse.

Ur regional synvinkel är det överhuvudtaget viktigt att knyta ihop Östersjön – Göteborg – Norge – Köpenhamn – Stockholm och det är lika viktigt för godstransporter som för persontransporter.

Nybros viktigaste vägar är de genomgående riksvägarna, vilka är klassade som riksintresse av länsstyrelsen. Riksväg 25 går från Halmstad via Växjö till Kalmar och passerar söder om Nybro på Södra vägen. Riksväg 31 går från Nässjö/Jönköping via Vetlanda till Nybro. Mellan Nybro och Kalmar, på riksväg 25 går det mycket trafik, trafikmängden är cirka 9000 fordon per dygn. Övriga viktiga vägar ur regional synpunkt är väg 125 från Kalmar till Fagerhult som passerar Bäckebo, Alsterbro och Kråksmåla, väg 120 mot Emmaboda och Tingsryd samt väg 838/1044 mellan Orrefors och Kosta som är viktig för Glasrikets utveckling. Vidare kan nämnas vägen mellan Ålem och Bäckebo, vilken används för arbetspendling mellan Nybro och Mönsterås och en stor del tyngre transporter som använder denna väg som ”genväg”. I övrigt är vägförbindelserna mellan Högsby kommun och Nybro kommun dåliga. För Kalmar län är väg E 22 viktig dels som förbindelse genom vårt långsträckta län men också som förbindelse till Stockholm och Köpenhamn.

Både Kalmar och Växjö flygplats är viktiga för Nybro kommun. Det vore önskvärt med en direktbuss till Kalmar flygplats från Nybro.

Att arbeta vidare med:

Förbättra väg 25 från Nybro mot Växjö, vilket ingår i regionala planen för vägar.

IT-kommunikationer

Regionförbundet i Kalmar län har varit en sammanhållande part i länets utbyggnad av en IT-infrastruktur. De statliga bidrag som har fördelats för så kallade reservförbindelser i vårt län handläggs och beslutas av Regionförbundet. Alla huvudförbindelser till kommunhuvudorterna med flera orter har alternativa eller kommer att få alternativa sträckningar av säkerhetsskäl.

Vindkraft

Nybro kommun vill gärna samarbeta med våra grannkommuner för att ta fram en planering av en utbyggnad av vindkraft i inlandet.

Avfall

Nybro kommun samarbetar med Kalmar, Mörbylånga och Torsås kommuner i kommunalförbundet Kalmarsundsregionens Renhållare för en strategisk planering av frågor om avfallshantering, insamling och behandling av i första hand hushållsavfall samt myndighetsutövning inom avfallsområdet. Kalmarsundsregionens Renhållare driver Moskogens Avfallsanläggning, belägen i Kalmar kommun. På Moskogens Avfallsanläggning bedrivs en varierad verksamhet inom området avfallshantering.

Sammanställning av riksintressen i Nybro kommun

Riksintresse för naturvård

Jonsbo fly (5)
Allgunnenområdet (20)
Grytsjöområdet (27)
Sjömaden (33)
Gråstensmon (40)
Barkeström (42)
Flögstorp och Skedebäckshult - Smedstorp (46 och 47)
Ljungbyån (62)
Igersdela åsnät (81)

Se även sidorna 27-29.

Riksintresse för kulturmiljö

Pukeberg
Orrefors
Kråksmåla
Bäckebo

Se även sidorna 45-48.

Riksintresse vägar, järnvägar och kraftledningar

Riksväg 25
Riksväg 31
Järnvägen mellan Kalmar och Emmaboda
Kraftledning på 400 kV

Se även sidorna 73 och 79.

Riksintresse för totalförsvaret

Riksintresset för totalförsvarets militära del, 3 kap 9 § miljöbalken, kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations och underrättelsesystem. Kännedom om merparten av berörda områdens belägenhet och omfattning finns hos kommunen och Länsstyrelsen. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av riksintresset. I Nybro kommun finns inga öppet redovisade områden som är av riksintresse för totalförsvarets militära del. Dock berörs Nybro kommun av buller från Kosta skjutfält.

Riksintresset kan i Nybro kommun framför allt påverkas av uppförande av höga byggnadsobjekt som master och vindkraftverk. De kan utgöra flyghinder eller störa olika typer av kommunikationssystem. Därför bör Forsvarsmakten kontaktas i tidigt skede i sådana plan- och bygglovärenden. Objekt högre än 20 meter utanför tätort och högre än 90 meter inom tätort remitteras till Forsvarsmakten.

NYBRO KOMMUN

Riksintressen

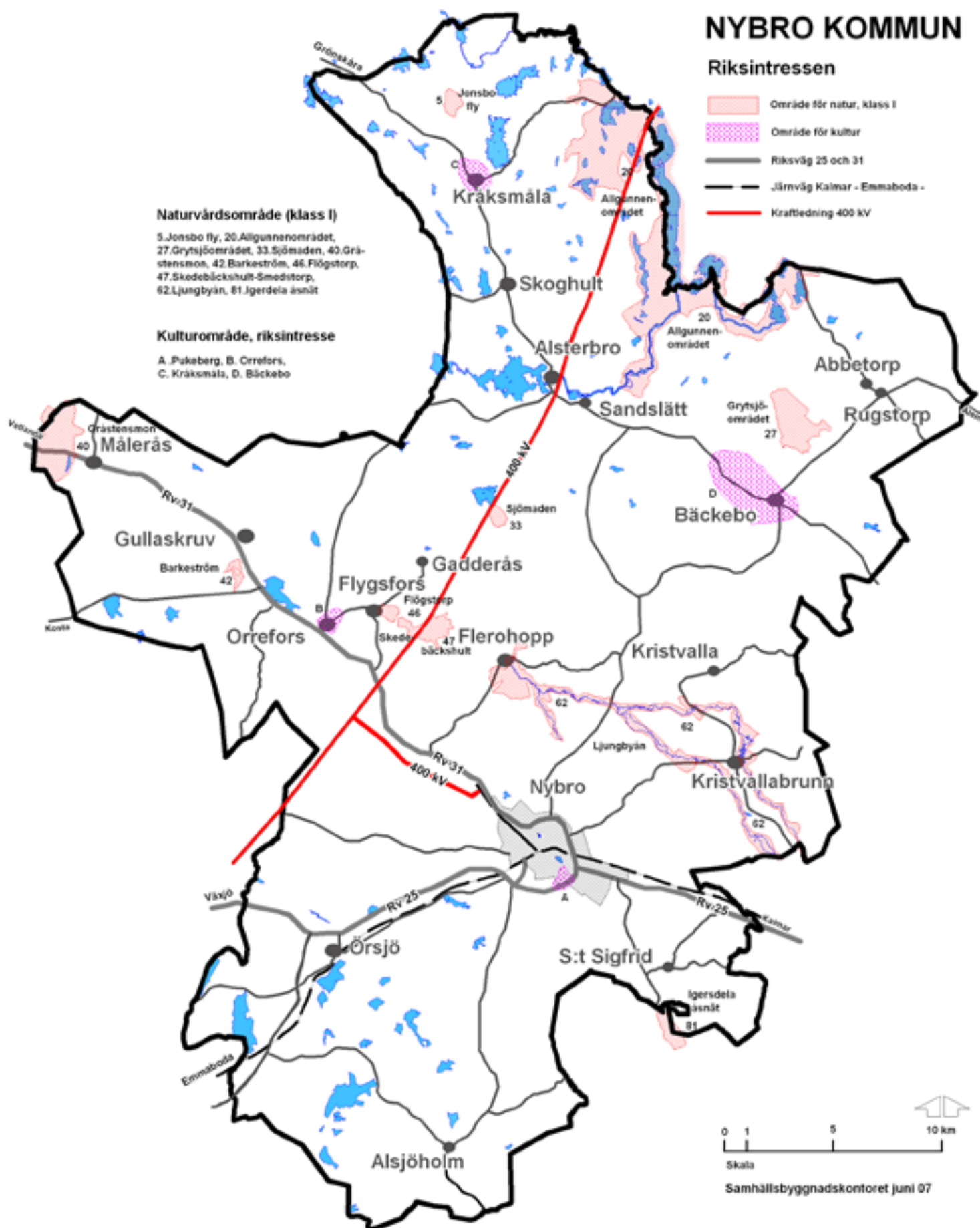
- Område för natur, klass I
- Område för kultur
- Riksväg 25 och 31
- Järnväg Kalmar - Emmaboda -
- Kraftledning 400 kV

Naturvårdsområde (klass I)

5. Jonsbo fly, 20. Allgunnenområdet, 27. Grytsjöområdet, 33. Sjömaden, 40. Gråstensmon, 42. Barkeström, 46. Flögstorp, 47. Skedebläckshult-Smedstorp, 62. Ljungbyån, 81. Igersdela åsnät

Kulturområde, riksintresse

A. Pukeberg, B. Orrefors, C. Kraksmåla, D. Bäckebo

0 1 5 10 km

Skala

Samhällsbyggnadskontoret juni 07

